

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága ügyvéd által képviselt felperesnek ügyvéd által képviselt alperes ellen kiegészítő gyermektartásdíj megállapítása iránt a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságon 10.P.IV.23.166/2006. számon megindított és a Fővárosi Bíróság 50.Pf.635.871/2007/5. számú ítéletével befejezett perében az említett számú jogerős határozat ellen az alperes részéről 17. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 14.400 (tizennégyezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, melyből 12.000 (tizenkettőezer) forint a munkadíj és 2.400 (kettőezer-négyszáz) forint az ÁFA.

I n d o k o l á s

A peres felek házasságából 1994. szeptember 16-án T. B., 1996. december 16-án pedig B. utónevű gyermekek születtek. A házastársak kapcsolata megromlott, életközösségük megszűnt, a házasság felbontása iránt indított perben, a 2002. július 2. napján megtartott tárgyaláson a felek jogerős egyezséget kötöttek, melynek értelmében a T. utónevű gyermek az apa, B. pedig az anya elhelyezésébe került, közös szülői felügyeleti jog fenntartása mellett. Egyik fél sem igényelt a másiktól tartásdíj kiegészítést. A felek házasságát a bíróság felbontotta.

Az egyezségben foglaltaktól eltérően - figyelemmel a közös szülői felügyeletre - a gyermekek továbbra is együtt nevelkednek, a szülők megállapodása értelmében a hét egyik felét az édesanyánál, a másik felét pedig az édesapánál töltik. A felek megállapodtak a gyermekneveléssel kapcsolatos költségek közös - osztott - viseléséről is.

A felperes keresetében kiegészítő gyermektartásdíj megfizetésére kérte az alperes kötelezését 2006. május 1-től kezdődően. A felek jövedelmében mutatkozó jelentős különbséget 20%-ának megfelelő összeget, havi 40.000 forintot igényelt.

Az alperes a felperes kereseti kérelmének elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek a B. utónevű gyermek tartására 2006. május 1-től 2007. június 30-ig havi 40.000 forint kiegészítő tartásdíjat, összesen 560.000 forintot. A hátralékot az alperes havi 15.000 forintos részletekben törlesztheti. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2007. július 1-től kezdődően havi 40.000 forint kiegészítő gyermektartásdíjat, folyamatosan.

Az elsőfokú bíróság a perben széles körű bizonyítást eljárást folytatott le, melyben részletesen feltárta a felek jövedelmi-vagyoni viszonyait, a kiskorú gyermekekkel kapcsolatos rendszeres kiadásokat, illetve rezsiköltségeket.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes havi nettó átlagjövedelme 85.000 forint, melyet 11.700 forint családi pótlék egészít ki. A felperes élettársi kapcsolatot létesített, élettársának havi nettó jövedelme ugyancsak mintegy 85.000 forint. A család rezsiköltsége nyáron 50.000-55.000 forint, télen 70.000 forint. A felperes az élettársával - lakásvásárlási céllal - 7.740.000 forint hitelt vett fel, melynek havi törlesztő részlete 50.000 forint. A felek megállapodása alapján a felperes kéthavonta fizeti mindkét gyermek után a szükséges iskolai költségeket, illetve a különórák díját és az egyéb kiadásokat (a gyermekek ruházata, az edzőtáborok költsége stb.).

Az alperes havi nettó átlagjövedelme 316.080 forint, a családi pótlék 8.700 forint. Az alperes két szoba és két félszobás, a felperessel közös tulajdont képező ingatlanban él, melynek rezsiköltsége 40.000 forint. Kéthavonta ugyanazon költségeket viseli a gyermekekkel kapcsolatban mint a felperes, ezen túlmenően ő vásárolja meg számukra a bérleteket és viseli mindkét gyermek iskolai sítáborának visszatérő költségeit is.

A gyermekek tényleges, indokolt szükségleteire vonatkozóan az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a gyermekekkel kapcsolatos költségek lényegében azonosak, azokat a szülők közösen viselik. Nincsen lényeges eltérés a felek vagyoni viszonyait illetően sem, ugyanakkor a jövedelmük jelentősen eltér, így a felperes csak nagyobb erőfeszítések árán tudja a gyermekek tényleges szükségleteit kielégíteni azokon a napokon, amikor mindkét kisfiú nála tartózkodik, mint az alperes.

Az elsőfokú bíróság a fenti jövedelemkülönbség kiküszöbölése, az azonos színvonalú tartás biztosítása érdekében állapította meg az alperes havi 40.000 forintos kiegészítő gyermektartásdíj fizetési kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy - figyelemmel a felek nettó jövedelmének lényeges különbségére - a felperes már a bontóperi eljárás során, a gyermekek elhelyezésére vonatkozó döntés meghozatalakor is alappal igényelhetett volna kiegészítő gyermektartásdíjat.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helyes indokaira utalva - a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára történő utasítását kérte, másodlagosan pedig a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett „a jogszabálynak megfelelő határozat meghozatalát” (tartalmát tekintve a felperes keresetének elutasítását).

A felülvizsgálati kérelmében az alperes arra hivatkozott, hogy a Csjt. 69. §-ának (1) bekezdése szerint a tartás mértékének megváltoztatását csak abban az esetben lehet kérni, ha a rokoni tartás megállapításának alapjául szolgáló körülményekben lényeges változás állott be. Jelen esetben ilyen változás nem történt, a felek jövedelmében már a gyermekelhelyezésre vonatkozó egyezség megkötésekor különbség volt, a felperes ennek tudatában jelentette ki a bontóperben azt, hogy nem igényel kiegészítő gyermektartásdíjat. Azt a tényt, hogy a körülményei lényegesen megváltoztak, a Pp. 164. §-a értelmében a perben a felperesnek kellett volna bizonyítani, ez azonban nem történt meg és jogszabálysértő módon a bíróság sem kötelezte a felperest erre. Az elsőfokú bíróság mégis 40.000 forint kiegészítő tartásdíjat állapított meg az alperes terhére és a másodfokú bíróság - jogszabályellenesen - részletes indokolás nélkül hagyta helyben az elsőfokú bíróság jogilag helytelen és a tényeknek meg nem felelő ítéletét.

Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a felperessel együttélő élettárs vagyoni viszonyait, aki építésvezetőként nyilvánvalóan magasabb jövedelemmel rendelkezik a bevallott havi nettó 85.000 forintnál. A bíróság az sem vette figyelembe, hogy az alperes vagyonosodási vizsgálatot kezdeményezett a felperes ellen, annak eredménye iránt hivatalból nem érdeklődött. A másodfokú bíróság pedig nem volt tekintettel arra, hogy a fellebbviteli szakban a felperes új jövedelemigazolást csatolt, mely szerint a havi átlagos jövedelme 101.779 forintra emelkedett. Ez önmagában szükségessé

tette volna a kiegészítő tartásdíj összegének módosítását, amennyiben egyébként az megalapozott lett volna.

A felperes „nyilatkozatnak” nevezett ellenkérelme a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítására irányult. A felperes álláspontja szerint az alperes nem jelölt meg olyan anyagi jogszabálysértést, mely a felülvizsgálati eljárást megalapozhatta volna. Alapvetően az eljáró bíróságok mérlegelési tevékenységét kifogásolta, ezzel kapcsolatban azonban felülvizsgálati kérelem benyújtásának nincs helye.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Csjt. 69. § (1) bekezdése szerint ha a közös egyetértéssel vagy bírósági ítélettel megállapított rokon tartás megállapításának alapjául szolgáló körülményekben változás állott be, a tartás mértékének megváltoztatását vagy a tartás megszüntetését lehet kérni. A (2) bekezdés értelmében a tartás felemelését lehet kérni akkor is, ha a tartást közös egyetértéssel már eredetileg is számbavehetően kisebb összegben állapították meg, mint amennyi a törvény szerint járna.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság egyértelműen a Csjt. 69. § (2) bekezdésben foglaltakra figyelemmel döntött, amikor a kiegészítő gyermektartásdíjat megítélte (elsőfokú ítélet 5. old. harmadik bekezdés). Azt maga az alperes is elismerte a perben, hogy a gyermekelhelyezésre, gyermektartásra vonatkozó megállapodás időszakában is számottevő különbség volt a felperes és az alperes jövedelme között, az utóbbi javára. Már akkor indokolt és szükséges lett volna a kiegészítő tartásdíjra vonatkozó megállapodás, figyelemmel arra, hogy a szülők jövedelmükkel arányosan kötelesek hozzájárulni gyermekük tartásához. A gyermekelhelyezés óta eltelt évek bebizonyították, hogy a felperes csak jelentős erőfeszítésekkel tud hasonló feltételeket biztosítani a két gyermeknek, mint az alperes.

A Csjt. 69/C. § (1) bekezdése szerint a gyermektartásdíj meghatározásánál figyelemmel kell lenni - többek között - a gyermek tényleges szükségleteire és mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira.

A fenti törvényi rendelkezések maradéktalan betartásával, a gyermekek indokolt szükségleteinek és a szülők jövedelmi-vagyoni viszonyainak részletes feltárásával, mérlegelésével határozott az elsőfokú bíróság a kiegészítő tartásdíjról és annak mértékéről. A felperes élettársa vagyoni viszonyainak tételes vizsgálatára ugyanakkor a perben nem volt szükség, ugyanis az élettársat a gyermekekkel kapcsolatban tartási kötelezettség nem terheli.

Nem hibázott a másodfokú bíróság sem, amikor az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyva döntését részletesen nem indokolta meg, erre ugyanis a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése lehetőséget biztosít. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét indokai alapján hagyta helyben, mely körülményre ítéletének indokolása utalt is.

A felülvizsgálati kérelmében az alperes arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően a felperes nettó jövedelme 85.000 forintról 101.779 forintra emelkedett, erre azonban a másodfokú bíróság nem volt tekintettel, a kiegészítő tartásdíj összegét nem csökkentette. Ez a felvetés azért nem alapos, mert időközben az alperes nettó keresete is 316.080 forintról 364.000 forintra nőtt.

Noha az alperes felülvizsgálati kérelme nem volt alapos, azonban annak érdemi vizsgálat nélküli elutasítására - a felperes ellenkérelmének megfelelően - nem kerülhetett sor, tekintettel arra, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében a Csjt. 69. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott és a bíróság Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelési tevékenysége is támadható, ha az jogszabálysértő (BH 1993/12.768., 1994/4.195.).

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért őt kötelezte a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Budapest, 2009. február 3.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő